

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput XVI. Ostendit quodnam discrimen esse debeat inter perfectionem
vitæ contemplatiuorum, & eorum quibus oratio mentalis sufficit; &
quomodo anima negotijs distracta, subinde à Deo ad perfectam ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

S.
Theresia

Opera

N. VI
156

*Esto nos non
excusemus
Deus tamē
semper ex-
citat aliquē
qui in nocē-
tiam defen-
dat.*

54

S. MATRIS TERESÆ

quod non est. Nam, esto aliud in eo bonum & commodum situm non esset, quam quod is qui vos accusavit, magno rubore suffunderetur, cū videbit, quod vos innocentes & innoxias iudicari patiamini; id sanē quam maximum est. Tale quid subinde animam magis sustollit; quam decem conciones. Operibus autem omnes cōcionatrices simus oportet, cum & Apostolus Paulus, & nostra inhabilitas & ineptitudo verbis & lingua non concionari veret. Nolite vñquam cogitare, malum aut bonum quod feceritis, quantumvis arctē reclusa sitis, occultū futurū; Putatisne, carissime, & vos ipsas non excusetis, idē neminem fore qui vestri patrocinium suscipiat? Videte, quomodo Dominus Magdalenam, tum in Phariſei domum etiam cum à sorore carperetur, defenderit & propugnavit. Non tam rigide is vobiscum, quam secum, ager: cum enim latro patrocinium eius suscipiebat, in cruce tunc pendebat. Maestas quippe eius, aliquem excitabit, qui patronum vestrum ager, & si id non fecerit, certum est, minimē opus esse. Hoc ego re ipsa vidi, atque etiam ita est; esto vñ eius recordari nollem, sed gaudere, quod culpamini. Quale autem anima vestra inde lucrum relatura sit, tempus vos docebit, quod adhuc vobis in testem consigno. Ita namque libertatem acquirere incipimus, & perinde nobis est, malumne an bonum de nobis dicatur; in dō verō huiusmodi quid, id vobis esse videtur, vt ad alios potiūs quam nos spectet. Et perinde se res hic habet, ac cum duo secum inuicem loquuntur; qui quod nobis non loquantur, de ipsis respondendo minimē solliciti sumus; ita & hic, eō quod ex consuetudine minimē nos ad respondendum teneri petemus, ad nos minimē sermonem fieri credimus. Hoc impossibile procius videatur nobis, quā tam citō indignamur, & parum mortificatā sumus. Initio quidem fateor, graue hoc est, sed isthanc libertatem, & nostri ipsius abnegationem, & mortificationem, per Dei gratiam, obtineri posse sciam.

CAPVT XVI.

ECQUOD ESSE DISCRIMEN DEBEAT INTER PERFECTI-
onem vite contemplatiuorum, & eorum quibus oratio mentalis sufficit, & quo-
modo fieri possit, animam negotiis distractam & vanam subinde à Deo
ad perfectam contemplationem extolli; & quā huius rei
sit causa. Hoc caput, vti & sequens notatu
dignissimum est.

Nolite existimare, carissime, hæc omnia multum esse; scachos quippe
(vt in prouerbio est) iam primum digerere & ordinare incipio. Pet-
itis à me, vt modi orationis tenetæ principia vobis traderem: quod ad me,
carissimæ, etsi per hoc me principium Deus nō duxerit (nā verissime est
nondum me harum virtutum principium habere) aliud tamen ignora-
Cred-

Credite autē, eum qui in lusu scachorum latrūculos & scachos non rectē nouit collocare, non bene lusurum, & nisi simplicē ac secundariū scachū dare nouerit, neq; etiam primariū & scachmatum daturū: esto me reprehenderetis, quōd de lusu loquar, cūm is in hac domo nec reperiatur, nec inueniri debeat. hinc perspicere potestis, qualem vobis Deus matrem & fundatricem dederit, quæ etiam huiusmodi nugarum perita fuerit. At dicunt, lusu hunc aliquando licitū esse. Quā verō id genus lusus nobis quadraret, ac quā citō si sēpius eum vsurparemus, diuino huic regi qui manibus nostris nec poterit, nec vult elabi, scachmatum daremus. Regina autem est, quæ hoc in lusu maximum ei facessere negotium potest, ad quod etiam alij eam latrunculi iuuant. Nulla Regi-
Humilitas est qua Deum maxima exprimit.
 na ita eum mansuefacere potest ac humilitas. hæc enim eum ē cælo, in purissimæ virginis uterum fecit descendere, & per hanc vno duntaxat capitis crine eum in animas nostras deuocabimus. Et certum fixumque vobis sit, eum qui plus humilitatis habuerit, magis ipsum retenturum; qui verō minus, etiam minus. Non intelligo enim, nec etiam intelligere possum, quomodo inueniatur, aut etiam inueniri possit, humilitas sine amore, & amor sine humilitate: imō impossibile est, hæc duas virtutes in aliqua in sua perfectione sine insigni quadam à rebus omnibus creatis alienatione & renuntiatione inueniri.

Perens à me, carissimæ, cur de virtutibus vobis hic loquar, cum satis multos habeatis libros, ē quibus eas discere possitis & aliud audire nolitis quam de contemplatione loquentem? Dico autem vobis, si etiam de meditatione voluissetis vt vobiscum agerem, etiam de illa loqui possem, & omnibus consulere, vt eam exerceant, tametsi virtutes nullas haberent: etenim ipsa omnium virtutum comparandarum principium est, & omnium nostrum Christianorū vita in eo sita est, vt ei nos dare incipiamus: atque adeo nemo quantumuis perditus & improbus sit, si quidem à Deo ad tantum bonū excitetur, ipsum negligere aut omittere deberet, vt alio me loco monere memini; quod ipsum & alij multi scriptores docent, qui quid scribant sciunt, nam ego sanē id nescio; nouit Deus. At contemplatio, carissimæ, quid aliud est, nam in hoc omnes erramus, quod, statim atque aliquis quotidie per aliquod temporis spatium peccata sua recogitare incipit (quod eum, qui plus quam nominatenus Christianus esse velit, facere oportet) eum valdē contemplatiuum esse dicant, & quamprimum solidis illis & illustribus virtutibus dotalum illum cupiant esse, quas habeat oportet is qui maximē contēplatiuus est, imo & ipsemet multo magis id vult. Hic in ipsis errat principiis, & latrūculos bene digerere nesciuit; satis esse putās eos nosse, ad scachmatū inferēdū ac dādū. Hoc autē fieri nequit: Rex enim, de quo loquimur, non ita facile sese dedit, nisi illi dūtaxat, qui

Nemo statim perfectus est ac orationē tenere incipit.

S. Theresia

Opera

VI
166

xat qui se totū ei dat. Si ergo viā me vobis declarare vultis, carissimæ, quæ rectā ad contemplationem ducit, nolite agere ferre, si equo diutius foras immoreris, quæ, esto initio tanti nobis esse momenti non appareat, meo tñ iudicio maximè videtur. q̄ si audire nolitis, aut executioni mādare, in oratione vestri & mētali, quoad viuetis, remanere. Nā vobis, quin & omnibus alijs, ad tantum bonum aspirantibus dicere aulim (fieri tamen potest me errare, cum rem hāc ad modulum meum metiar, quæ viginti ipso annis hoc assequi sum conata) nequaquam vos ad veram contemplationem peruenturas. Iam verò exponere mihi visum est, quid sit oratio mētalis; forsitan enim nonnullæ vestrum nondum satis intellexerint, quid illa sit. & faxit Deus, vt sic eam practicemus, vt practicanda est: quam verear, ne ea satis tenuiter & frigide vsurpetur, nisi virtutes simul habere satagamus, tamen si non tam alto in gradu & tam perfectas, atque ad contemplationem requiruntur. Dico igitur, Regem gloriæ ad adiutorem nostram non venturum (vt scilicet cum ea vnatur, & velut coniunctum inear) nisi heroicas & solidas virtutes consequi pro posse allaboremur. Pluribus hoc declarare volo; si enim me vel minimum quid contra veritatem dicere deprehendatis, in nullare prorsus mihi fidem dare, & iure meritoque id faceretis, si quidem scienter id & aduertenter facerem (sed hoc à me auertat Deus.) Id autem si contingat, ideo erit, quod tunc melius aut non sciam, aut non intelligam. Dicere ergo volo, Denique inter dum hominibus in malo statu agentibus tantas gratias facturum, vt eos ad contemplationem sit euecturus, quò hac ratione & via ipsos è manibus demonis eripiat.

Ah, quoties te, Domine, contra diabolum velut duellare, & conseruare brachijs certare cogimus? satis non erat, quòd te à brachijs eius compelleret si ueris, cum te in templi pinnaculū sustulit, vt nos doceres quomodo eum expugnare debeamus? quale, quæso, spectaculum hoc esse debebat, filiæ, videlicet solem illum tenebris ipsis proximum & velut iunctum videri? quàm verò scelestus & damnatus ille timore plenus fuerit oportet, vt tamen nesciret vndenam is sibi accideret? non permittebat enim Deus, vt hoc ipse intelligeret. Benedicta sit tanta pietas & misericordia, quomodo nos Christianos pudere deberet, quòd eum quotidie cōseruis brachijs (vt dixi) in tam fœda bellina certare compellimus? Equum suum & necessarium erat, Domine, tam valida & robusta te brachia habere, quæ habes. sed qui sit, vt per grauia illa, quæ in cruce passus es, tormētum illa tibi nō debilitata & infirma reddita sint? Sed, quidquid ex amore patimur, iterum sponte sua solidatur, & coalescit; unde credo futurū fuisse, vt si quidem viuus mansisses, amor quo nos ipse prosequeris, iterum vulnera & plagas tuas consolidasset, ita vt nullā aliā ad hoc opus fuisset

Deus inter-
dum ad cō-
templationē
auertit quos
in malo sūt
statu.

Quod ex
amore quomodo
patimur, illico
desinit.

dicinā & medicamentis. Vtinam verò Deus meus & Dominus, aliquis mihi talem in omnibus, quæ mihi molesta & pœnosa sunt, medicinā sup-
pediet; quàm illa libenter mihi desiderarem, si modò certò scirem per
tam salutare vnguentum me sanitati restitutum iri.

Vt autem ad id, quod antè dicebam, reuertar, dico quasdam animas
esse, quas hac Dominus ratione se lucrifacere, & ad se pertrahere posse
nouit; & quàmuis eas iam penitus desperatæ salutis & perditas esse vi-
deat, vult tamen Maiestās eius, quo minus ad frugem redeant, à se non
pendere, ac licet in malo statu sint, & à virtutibus non bene instructæ; cō-
solationes tamen, ac gustus, & cordis teneritudinem, ipsis immittit, quæ
eas paulatim ad bona desideria concipienda mouere incipit, quin & sub-
inde illas ad contemplationem adducit; sed rarò id fit, & est ea parux du-
rationis. Et hoc, vt dico, facit, vt videat & probet, an per hanc suauitatem
illæ sese ad sapiē eo fruendum cupiant disponere: at si se huc non dispo-
nant, condonare id tibi possunt, aut potius tu id illis condona Domine.
Dolendum quippe in primis est & indignum, hæc ratione ad animam
aliquam venire, & ipsam se postea ad ea quæ terræ huius sunt applicare,
quò affectu ipsis adhæreat. Multos esse credo, quos hoc Dominus modo
probat, sed quàm paucissimos, qui sese adhuc fauore & gratia fruendum
disponant. Cum enim Dominus eam elargitur, & nos in culpa non su-
mus, certissimè mihi persuadeo, ipsum à dando non cessare, donec ad al-
tiorē eas gradum euehat. Sed, cum tã promptè & sincerè nos ipsos ma-
iestati eius non damus, quàm ipse se nobis dat; nimis quàm satis facit,
quod in mentali oratione adhuc nos manere sinat, & nos per intervalla
subinde, velut operarios in vinea sua laborantes, inuisat. Sed alij illi, caris-
simi illius sunt filij, quos continuò penes se, & ad latus habet, quosq; à se
non libenter dimitteret, nec dimittit, quòd illi meriam ab ipso discere
nolint. Suæ illos mensæ assidere facit, ac de suo illos cibo reficit, aded vt
etiam escam, (vt vulgo dicitur) ore suo educat, quò ipsos huius participes
faciat.

O beatam solitudinem, carissimæ! ô beatam ac felicem regularum
tam paucarum & vilium abdicationem, quæ ad tam sublimem statum af-
cendit! Cogitate, quàm parum curaturæ sitis, quòd vos vniuersus mun-
dus accuset & calumnietur, dummodò suis vos Deus ipse brachijs com-
plectatur: potens ipse est ad ab omnibus vos malis & calumnijs liberan-
das: verbo vno cum mūdum fieri & esse iuberet, ipse ilico factus est; nam
ipsum velle, est operari. Nolite timere, vt maleuolorum obloquia contra
vos insurgere ipse vinquam permittat, nisi fortè ad maius ipsum diligen-
tium bonum ac commodum: neque enim tam paruo se diligentem amo-
re prosequitur. Cur ergo nos, carissimæ, omnem quem possumus, amorē

S. M. Teresa Opera.

h

ei non

*Cur anima
male inter-
dū ad contē-
plationem
euehatur.*

*Malum est
Deo semel
inuenso, ad
res terræ co-
religio redi-
re.*

*Quemodo se
Dominus cū
ijs gerat qui
faciūt quid
quid possint.*

S. Theresia

Opera

IN VII
166

Noxiū est o-
culos nostros
ad Deum
nō conijcere.

Cum deli-
quimus, non
statim dicē-
dū est, Non
sumus An-
geli aut san-
cti.

Bona prae-
sumptio est, prae-
sumere nos
cū Dei gra-
tia omnia
posse.

S. MATRIS TERESIAE

38

& non ostendamus? considerate, quæso, quàm bona & pulchra commu-
tio sit, amorem nostrum, pro amore ipsius, rependere & persolvere cogi-
tate, ipsum posse omnia, & nos nihil omnino, nisi illud tantum, quod ipse
nos posse facit. Sed quid, quæso, est, Domine creator, quod pro te, & in
gratiam facimus? etenim leue aliquod propositum & bona voluntas
velut quoddam nihilum est. Cum ergo Maiestas eius eo quod nihil est
omnia nos emere cupiat, ne simus, quæso, ita fatua & insipientes. Videt
Domine, omne nostrum damnum ex eo provenire, quod oculos non
non conijciamus: si enim nihil aspiceremus præterquam viam, statim
pertingeremus; sed, quod oculos (vti dico) in veram viam non conijci-
mus, hinc millies cadimus, & cespitamus, & à via erramus. Ad eod quidem
nobis ea videretur noua, numquam vt trita & calcata fuisse videatur. De-
plorandum sanè & miserum est, videre quod interdum circa hoc cogi-
git. Ideo dico videri nos nec Christianos esse, nec vquam in vita salutem
nem Dominicam legisse: si quando enim vel minima occasio incidit, in
qua, ne minoris quàm oporteat ab aliquo fiamus, periculum est, minime
id ferimus, nec vquam id ferre posse videmur: nam statim dicunt, Non
sumus sancti, non sinat Deus, carissimæ, vt, si quando aliquid imperitus
commiserimus, dicamus, Non sumus Angeli, non sumus Sancti: cogi-
te, esto iam sanctæ non sumus, nihilominus valdè bonum esse, cogita-
posse nos, si ad hoc conuincamur, Deo auxiliarem manum à parte sua ap-
ponente & nos iuuante, esse sanctas. nolite timere, vt ipse in culpa
deficiat, si ipsæ in culpa non sumus & deficiamus. Cum autem aliam
causam huc non venerimus, operi (vt dicitur) manum admoneamus, ni-
hil excogitemus quo quidem Deo seruire posse putemus, quin firmius
præsumamus ac speremus, mediante eius gratia nos id posse adipisci. Te-
lem animositatem & præsumptionem hac in domo repetiri vellem, vt
quæ facit vt & humilitas semper increseat, & sanctam quamdam aro-
ciam habeamus: Deus enim fortis & animosus iuuat, nec personam
acceptor est. Longè à proposito deflexi; vnde ad id quod dicere cepi-
ram, nimirum quid oratio mentalis & contemplatio sit, reuertit volo. In-
decens & dissentaneum quidem esse videtur me de ea loqui, sed apud vos
in omnibus excusationem inueniam; & forsitan id melius & stupida con-
ptione mea, quàm ex aliorum scriptorum subtili intel-
ligeris. Ad hoc autem mihi Dominus gratiam
concedere dignetur. Amen.